

คำไวพจน์ ม.4-6

TCAS · A-Level · มหาวิทยาลัย

130 คำหลัก · 757+ คำไวพจน์

วรรณคดี-ฉันท-กลอน

คำหลัก	คำไวพจน์	ความหมาย / บริบท
คำเปรียบเทียบ	กล, ครุณา, เจก, ฉันท, ตั้ง, ดุจ, ประดุจ, ประหนึ่ง, เพียง, เหมือน, ราว, เสมือน, อุปมา, ปาน, อุปไมย	ใช้บรรยาย
กวี	นักประพันธ์, นักกลอน, จินตกวี, นักรจนา	ผู้แต่ง
ประพันธ์	รจนา, แต่งกลอน, นิพนธ์, แต่ง, นิพนธ์	เขียนวรรณคดี
ฉันทลักษณ์	ฉันท, โคลง, ฉันทพากย์, ฉันทบท	ระเบียบประพันธ์
วรรณคดี	วรรณกรรม, รัตนกรรม, รั้งสรรค์	งานเขียน

บาลี-สันสกฤต

คำหลัก	คำไวพจน์	ความหมาย / บริบท
รัก (บาลี-สันสกฤต)	ปิยะ (บ), ปิย (ส), ราคะ (บ), อนุราตี (ส)	ตระกูล P-S
จิตใจ (บ-ส)	มน (บ), มนัส (ส), จิต (บ), จิตต (ส), เจตสิก (บ)	ตระกูล P-S
ความรู้ (บ-ส)	วิชา (บ), วิทยา (ส), ปัญญา (บ), ปริชาน (ส)	ตระกูล P-S
เทพ (บ-ส)	เทว (บ), เทวะ (ส), สุระ (บ-ส), อมร (ส)	ตระกูล P-S
คน (บ-ส)	นร (ส), ชน (บ), ปุริส (บ), ปुरुษ (ส)	ตระกูล P-S
น้ำ (บ-ส)	อุทก (ส), อุทกะ (บ), ชล (ส), ชโลทร (ส), สลิล (ส)	ตระกูล P-S
ทุกข์ (บ-ส)	ทุกข์ (บ), ทุกขา (บ), โทมนัส (ส), ทุรเช (ส)	ตระกูล P-S
ตาย (บ-ส)	มรณ (ส), มรณะ (ส), มฤตยู (ส), อาสัณ (ส)	ตระกูล P-S
ราชา (บ-ส)	ราช (บ), ราชา (ส), นรินทร์ (ส), ภูบาล (ส)	ตระกูล P-S
วาจา (บ-ส)	วาจา (ส), วจน (ส), วจี (บ), ภาษ (ส)	ตระกูล P-S

รามเกียรติ์-ตัวละคร

คำหลัก	คำไวพจน์	ความหมาย / บริบท
พระราม	รามจันทร์, รามายณ์, รามจักร	พระเอก รามเกียรติ์
ทศกัณฐ์	ราพณ์, ราพณาสูร	ตัวร้าย
หนุมาน	หนุมาน, กระบี่ขาว, กบินทร์	ลิงเอก
สีดา	นางสีดา, เกียงไกร	นางเอก

พระลักษมณ์	ลักษมณ์	น้องพระราม
------------	---------	------------

ตำนาน-ปกรณ์

คำหลัก	คำไวพจน์	ความหมาย / บริบท
พระอินทร์	อมรินทร์, สหัสนัยน์, ตรีเนตร, มหินท์, มัฆวา, วัชรี, สุรินทร์, ศักร, โกสิย์, เพชรายุธ, สหัสนัยน์	เทพสวรรค์
พระพรหม	ธาดา, จัตุรพักตร์, ประเมษฐ์, ประชานาถ, กมลასน์, สุรเชษฐ์	เทพสร้าง
พระอิศวร	คิเว, ศุลี, คังกร, ประเมศวร์, สยมภู, มหาเทพ, มเหศวร	เทพทำลาย
พระนารายณ์	พระวิษณุ, ตรีโลเกศ, จัตุร मुख, หริ, รามราช, วาสูเทพ	เทพรักษา
เทวดา	เทพ, เทวัญ, เทว, เทพยดา, เทวินทร์, อมร, อมรา, สุร, แมน, นิรขร	ผู้สวรรค์
นางฟ้า	เทวี, เทพี, อัสพร, สุรางคณา, สุรางค์, เทพธิดา, รัมภา, อัจฉรา, นิรขรา	หญิงสวรรค์
ยักษ์	อสูร, รากษส, ราพณ์, ทศกัณฐ์	ตัวร้าย
พระยม	ยม, ยมราช, มัจจุราช	ยมโลก
นาค	พญานาค, นาคา, นาคี, นาคราช, อนันต์	งูใหญ่
ครุฑ	สุบรรณ, ครุฑราช	พญานก

คำราชาศัพท์ชั้นสูง

คำหลัก	คำไวพจน์	ความหมาย / บริบท
พูด (ราชา)	ตรัส, ดำรัส, รับสั่ง, มีพระราชดำรัส	ระดับสูงสุด
กิน (ราชา-พระ)	เสวย (ราชา), ฉันท (พระ)	ระดับ
ตาย (ราชา-พระ)	สวรรคต (ราชา), ทิวงคต (เจ้านาย), ถึงแก่อสัญกรรม, มรณภาพ (พระ)	ระดับ
เห็น (ราชา)	ทอดพระเนตร, ทรงเห็น	ระดับ
ฟัง (ราชา)	ทรงสดับ, ทรงรับฟัง	ระดับ
คิด (ราชา)	พระราชดำริ, ทรงพระราชดำริ	ระดับ
ทำ (ราชา)	พระราชกรณียกิจ, ทรงพระราชกิจ	ระดับ
ไป (ราชา)	เสด็จ, เสด็จพระราชดำเนิน	ระดับ
ให้ (ราชา)	พระราชทาน, ทรงให้	ระดับ

เกิด (ราชา)	พระราชสมภพ, ทรงพระราชสมภพ	ระดับ
-------------	---------------------------	-------

คำพ้องเสียง-พ้องรูป (ชั้นสูง)

คำหลัก	คำไวพจน์	ความหมาย / บริบท
คันท	กลั่น	บาลี
คานธ์	กลั่น (สันสกฤต)	สันสกฤต
ชัตติยะ	กษัตริย์ (บาลี)	เทียบกษัตริย์
กษัตริย์	ราชา (ใช้แพร่หลาย)	เทียบชัตติยะ
พฤกษ์	ต้นไม้ (สันสกฤต)	เทียบรุกข์
รุกข์	ต้นไม้ (บาลี)	เทียบพฤกษ์
ภัก	ความดี, ส่วน, บุญ	บาลี
ภาค	ส่วน, ทิศ, ภูมิภาค	ไทยปัจจุบัน
วฤษา	วัว (สันสกฤต)	เทียบพฤษภ
พฤษภ	วัว (บาลี)	เทียบวฤษา

ฟ้า-น้ำ-แผ่นดิน (ชั้นสูง)

คำหลัก	คำไวพจน์	ความหมาย / บริบท
ฟ้า	นภ, นภา, นภาลัย, อัมพร, ทิฆัมพร, เวหา, เวหาส, คคานานต์, คคณัมพร, โปยม, หาว, อากาศ, อันตริกข์	ส่วนเหนือ
ดวงอาทิตย์	ตะวัน, สุริย, สุริยา, สุริยัน, ทินกร, ทิวากร, ภาณุ, ภาสกร, รวี, รั้งลิมา, ไถง, อาทิตย์, มาตัญท์	เทพ์ฟากฟ้า
ดวงจันทร์	จันทร์, จันทรา, แชน, เตือน, นุหลัน, ศคี, ศคีธร, รัชนีกร, นิศากร, โสสม, โสมา, นิศานาถ, อินทุ, มาสะ	เทพ์ฟากฟ้า
น้ำ	ชล, ชลธาร, นที, ธารา, อุทก, วารี, คงคา, สาคร, สลิล, ขโลทร, ชลาลัย, ชลาศัย, สริต, อรรณพ, มหรรณพ, สมุท, อัมพุ	ของเหลว
ภูเขา	คีรี, บรรพต, สิงขร, ไศล, พนม, ภู, ภูผา, สีขรี, มหิธร, นคะ, ปัพพต, อจล	พื้นที่สูง
เมฆ	วลาหก, ปโยธร, ครรชิต, ยาน, นภาลัย, ฆนะ, อัมพะ	ไอน้ำในฟ้า
ลม	วาโย, มารุต, พายุ, วายุ, วาตะ, อนิล, สมිර, สมිරณะ, ปวน, มาลุต	อากาศไหว

ป่า	พนา, พनावัน, ไพร, ไพรสณฑ์, พงไพร, อรัญ, อรัญย์, อรัญญิก, กานน, ตง, ถิ่น, วน, อาวาสวัน	พื้นที่ป่า
ดิน	ปฐพี, ภูมิ, แผ่นดิน, ภูมินทร์, มหิ, ภพ, ปฐวี, ภูมิ, มหิภพ	พื้นโลก
ทะเล	สาคร, สมุทร, ชโลทร, สาครเศศ, อรรณพ, มหรรณพ, สมุทรนทรินทร์, อุทกาสัย	น้ำกว้าง

คนและเครือญาติ (ชั้นสูง)

คำหลัก	คำไวพจน์	ความหมาย / บริบท
ผู้หญิง	สตรี, นารี, นาเรศ, อิตถี, กัญญา, กัลยาณี, ยุพิน, ยุพา, นาง, นงคราญ, อนงค์, อร, สุธา, กานดา, วนิดา, อังคณา, มาณวิกา, ลลนา, รามา, ตรุณี	เพศหญิง
ผู้ชาย	บุรุษ, นร, ปุริสะ, มาณพ, นรา, ชาย, ปุริส, ปุรุช, มาณพ	เพศชาย
กษัตริย์	ราชา, ราชนัน, นเรนทร์, นโรดม, นเรศวร, ชัตติยะ, บพิตร, จักรพรรดิ, ภูบาล, ภูมินทร์, นรินทร์, นฤปดี, ชัตติย, ชัตติยะ	ผู้ครองแผ่นดิน
พระพุทธเจ้า	พระสัมมาสัมพุทธเจ้า, พระบรมศาสดา, พระสุคต, พระโลกนาถ, พระชินวร, ตถาคต, มุนี, ภควา, ชินสีห์	ผู้สร้างพุทธ
คน	มนุษย์, ชน, ปวงชน, นรา, นรชาติ, มาณพ, ประชากร, ชาติ	บุคคล
ครู	อาจารย์, อาจารย์, ปาจารย์, บา, ครู, ลิกข์	ผู้สอน
ลูก	บุตร, ทารก, ทารกา, โอรส (ราชา), ธิดา, ลูกหลาน, ปิยบุตร	ทายาท
ทหาร	โยธา, จัตรงค์, รัพล, ทหารหาญ, นักรบ, รมวีร์	ผู้รบ
ขุนนาง	อำมาตย์, มন্ত্রী, ขุนพล, เสนาบดี, ปโรหิต	ข้าราชการ
ทาส	ข้า, ข้าทาส, บริวาร, บาทบริจาริกา, ทาสี	ผู้รับใช้

ดอกไม้-พรรณาคดี (ชั้นสูง)

คำหลัก	คำไวพจน์	ความหมาย / บริบท
ดอกไม้	บุปผา, บุปผ, บุปผชาติ, บุษบา, บุษบง, บุหงา, บุหงัน, ผกา, กุสุม, โกสุม, มาลัย, มาลา, มาลัย, มาลี, สุมาลี, ปุष्ป, ปุष्ป, บุปผ์	พืชดอก

ดอกบัว	ปทุม, ปทุมมา, ปัทมา, ปัทม, อุบล, นิลอุบล, บงกช, บุษกร, สัตตบงกช, นลิน, นลินี, กมล, จงกล, สโรช, ปทุมินี, อุปลา	ดอกในศาสนา
ดอกบัวขาว	ปทุมทริก, เศวตปทุม	บัวขาว
ดอกบัวแดง	โกกนุท, รัตตอุบล	บัวแดง
ดอกบัวเขียว	นิลอุบล, นีลปทุม	บัวเขียว
ดอกพิกุล	พกุล, แก้วเกศา	ดอกหอม
ดอกบุษราคัม	บุษราคัม, นาคนิเวศน์	ในวรรณคดี
ดอกมะลิ	มัลลิกา, มัลลี	ดอกหอมขาว
ดอกจำปา	จัมปา, จัมปะกะ	ดอกหอมเหลือง
ดอกพุทธรักษา	บุษปรักษา, ดอกอุษา	ดอกบูชา

สัตว์ (ชั้นสูง)

คำหลัก	คำไวพจน์	ความหมาย / บริบท
ช้าง	คช, คชา, คชสาร, คชาธาร, กุญชร, ดำรี, ไอยรา, หัสดี, นาคี, สาร, มาตงค์, กรินทร์, หัสติน, ทนต์	สัตว์ใหญ่
ม้า	อาชา, อัศวะ, อัสดร, สินธพ, ตูรงค์, พาซี, มโนมัย, หัย, อัศว, ตูรค	สัตว์ขี่
ลิง	วานร, พานร, กระปี่, กบินทร์, กบิล, วอก, มังกุษะ, กปิ	ในรามเกียรติ์
เสือ	พยัคฆ์, พยัคฆา, ศารทูล, ขาล, ขลา, พาฬ, ทวีปี	สัตว์ดุ
งู	นาค, นาคา, อสรพิษ, อูรค, ภูษงค์, สัปปะ, ฝนิ, อหิ, สรรปา, ภูษค	เลื้อยคลาน
วัว	โค, คาวี, พฤษภ, อสุภ, ฉลู, วฤษภ	สัตว์เลี้ยง
ควาย	กระบือ, มหิงส์, มหิงสา, มหิษ, ลุลา, กาสร	สัตว์ทุ้งนา
นก	สกุณ, สกุณา, ปักษา, ปักษี, วิหค, วิหงค์, พิศ, บุหรัง, เขจร, ทวิษ, ทิชากร, ปักษิณ	สัตว์ปีก
ปลา	มัจฉา, มัจฉะ, มัตสยะ, มิน, วาริช, นีรจร, มัจฉปาท	สัตว์น้ำ
นกยูง	มยุระ, มยุรา, มยุร, ศิขรี, มยุเรศ, มยุรี	นกหางสวย

อารมณ์-จิตใจ (ชั้นสูง)

คำหลัก	คำไวพจน์	ความหมาย / บริบท
--------	----------	------------------

ใจ	หทัย, มน, ดวงใจ, มโน, ฤดี, ฤทัย, มนัส, กมล, ทรวง, หทัย, ออก, แด, มาน, รัต, จิตต์, ททย	จิตใจ
รัก	เสน่หา, สนิเหา, ภิรมย์, ปกัพัทธ์, พิศवास, กำหนด, เปรม, อนุราศ, ราคะ, ปรีดี, ปิยะ	ผูกพัน
ความสุข	โสมนัส, ปิติ, ปราโมทย์, สุขี, ฤษฏ, เบิกบาน, สำราญ, อภินันท์, อภินันท์	อารมณ์ดี
ความเศร้า	โศก, โศกา, ทุกข์, โทมนัส, วิบโยค, วิโยค, ปริเทวนา, ปริเทว	อารมณ์เสีย
ความโกรธ	โทสะ, พิโรธ, โกรธา, มุทะ, ชุ่นเคือง, มุณี, อาฆาต	อารมณ์ร้าย
ความหวัง	ความปรารถนา, อภิลาษ, มโนรถ, อาสา, อิจฉา	ตั้งใจ
ความรู้	วิทยา, ศาสตร์, ปริชาญ, ปริชาน, ลิกขา, ญาณ, ฤญญ	ปัญญา
ความฝัน	สุบิน, นิมิตร, สุบิน	ภายยามหลับ
ความตาย	มรณ, มรณะ, อนิจกรรม, อาลัย, มฤตยู, มรณภาพ (พระ), สวรรคต (ราชา), อันตการ	สิ้นชีวิต
กลัว	หวาดกลัว, สะดุ้ง, ผวา, ขยาด, พรันพริ้ง, ภัย, ภัย, สะดุ้งกลัว	ตอบสนองอันตราย

ของมีค่า-สี-เวลา (ชั้นสูง)

คำหลัก	คำไวพจน์	ความหมาย / บริบท
ทอง	สุวรรณ, กาญจน์, กนก, หิรัญ, เหม, มาศ, จามิกร, จารุ, อุไร, ชาตรูป, ชมพูนุท, กาญจนะ, เหมรัตน์	โลหะมีค่า
เงิน	หิรัญ, รชต, อรชร, อาชาติ, สัจฉะ, ปรัก, ไทรณ, รชตา	โลหะมีค่า
เพชร	วชิระ, วชิร, มณีรัตน์, อินทนิล, ไพฑูรย์	อัญมณี
สีแดง	โลหิต, รัตน์, อรุณ, ทับทิม, ฤธิร, โรหิต, แสด, ฤจิ, อรุณณห์	สี
สีขาว	เศวต, ศุกร, ปาณฑร, ศุกล, ลิต, บัณฑร, ธวัล	สี
สีดำ	กฤษณะ, กาฬ, มีต, มล, นิล	สี
สีเขียว	หริต, เขียวขจี, มรกต, นิล	สี
สีเหลือง	ปิต, เหลืองอร่าม, เหม	สี
เวลา	กาล, ฤตุ, สมัย, มหาฤกษ์, นี้, ตอน	ช่วง
ชีวิต	ชีพ, ชิว, ชิวี, ชิวัน, ชิวา, ชนม, ชนมชีพ	การเป็นอยู่

คำที่มาจากตำราพุทธ

คำหลัก	คำไวพจน์	ความหมาย / บริบท
ธรรม	ธรรมะ, สัทธรรม, ธรรมรัตน์, พระธรรม	คำสอน
สมาธิ	เอกัคคตา, สมาบัติ	การกำหนดจิต
ปัญญา	วิชา, วิทยา, ญาณ, ปริชาน	ความรู้แจ้ง
กรรม	กรรมะ, กรรมา, การกระทำ	การกระทำ
วิญญาน	จิต, มน, มโน, มานัส, วิญญานขันธ	ส่วนนามธรรม
นิพพาน	ปรินิพพาน, อนุปาติเสสนิพพาน, สอุปาทิเสสนิพพาน	ดับสนิท
นรก	นिरย, นiryภูมิ, อบาย, อเวจี	โลกทุกข์
สวรรค์	สรวง, สุขดิ, สุรบถ, สุรลัย, สุรโลก, ไกวัล, ไตรทิพ, ดุสิต, ไกรลาส, ไตรตรึงษ์, ดาวดึงส์	โลกของเทพ
บุญ	กุศล, ปุณย, กุศลกรรม, ปุญญ	ทำดี
บาป	ปาป, อกุศล, อกุศลกรรม	ทำผิด

คำพิเศษ-คำใหม่

คำหลัก	คำไวพจน์	ความหมาย / บริบท
ความจริง	ัจจ, ัจจะ, สัตยา (ส), ปรากฏ, ยถาภูต	สิ่งจริง
ความเท็จ	มุสา, มุสาวาท, ขุนนะ	สิ่งโกหก
อิสรภาพ	เสรีภาพ, สวาตันตรัย, อิสระ, มุตติ	ความเป็นอิสระ
ความเสมอภาค	สมานภาพ, สามัคคี, สามัญ	ทัดเทียม
ความรับผิดชอบ	ภารธุระ, ภาระ	หน้าที่
วิเศษ	ศักดิ์สิทธิ์, อัศจรรย์, อภินิหาร, มหัศจรรย์, ทิพยฤทธิ์	พิเศษ
ยอด-เลิศ	เอกอุ, อุดม, อุกฤษฏ์, เลิศ, อนุตตร	สูงสุด
ใหญ่ที่สุด	มหา, อภิ, มหันต์, อุดม, อโณ	ขนาด
วิญญู	บัณฑิต, นักปราชญ์, เมธี, สุธี	ผู้รู้
วาสนา	บุญ, บุญเพสันนิวาส, ปริวารชาติ	บุญเก่า